

Урок 48. ОЗЕРА І БОЛОТА. ОХОРОНА ВОДОЙМ

Дата _____

Клас _____

Мета: формувати в учнів поняття про штучні та природні водні об'єкти: озера і болота; продовжувати формувати вміння працювати з фізичною картою; розвивати пізнавальний інтерес, уміння аналізувати, порівнювати, робити висновки; виховувати любов до природи та дбайливе ставлення до водойм.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

1. Відповіді на запитання для повторення з рубрики «Перевір себе» (с. 3)

2. Презентація робіт учнів

3. Презентація виконаних завдань

— Які прислів'я і приказки про річки ви підібрали; пісні, у назвах яких згадуються річки? Хто склав вірші про річку?

III. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ І МЕТИ УРОКУ

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся про озера і болота та охорону водойм.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Робота за підручником (с. 116–119)

Вправа «Мікрофон»

Учні відповідають на запитання на с. 116.

- Що ви дізналися про озера України?
- Як утворюються болота?
- Де в Україні найбільше боліт?
- Які штучні водойми ви знаєте? Розкажіть про них.
- Яке значення водойм?
- Чому водойми потребують охорони?
- Розкажіть, про що ви прочитали у «Бібліотечці природодослідника».
- Прочитайте і запам'ятайте висновки на с. 119
- Якими словами ви збагатили на уроці свій словник?

2. Фізкультхвилинка

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ Й СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

1. Гра «Незакінчене речення»

Водойми це — ..., ..., ..., ..., ...

Водойми бувають ... та ... Природні водойми: ... Штучні водойми: ...

Місце, де на поверхню землі виходить підземна вода, називають...

2. Тестування

1. Позначте назви річок України.

- а) Волга;
- б) Дунай;
- в) Лена;
- г) Десна;
- д) Дон;
- е) Дністер;
- ж) Сіверський Донець.

2. Знайдіть назви морів і озер України.
- а) Азовське;
  - б) Світязь;
  - в) Чорне;
  - г) Каспійське;
  - д) Синевир;
  - е) Ялпуг;
  - ж) Балтійське.
3. Чому джерельна вода чиста?
- а) Вона очищується, коли проходить через шари землі;
  - б) бо в ній немає риби.
4. Море — це:
- а) частина океану;
  - б) самостійний водний простір;
  - в) частина океану, яка вдається в сушу.
5. Найбільша річка України — це:
- а) Дністер;
  - б) Дніпро;
  - в) Південний Буг.
6. Яке з морів не омиває з півдня береги України?
- а) Азовське;
  - б) Аравійське;
  - в) Чорне.

3. Гра «Хто більше?»

— Які бувають водойми?

Водойма — берег, болото, брід, водоймище, джерело, затока, лиман, море, озеро, океан, плесо, ріка, ручай, став, струмок, трясовина.

4. Гра «Заповніть схему»

Слова для довідки: водосховища, джерела, річки, ставки, озера, болота, канали, моря, океани.

5. Гра «П'ять речень»

Учні в п'яти реченнях формулюють засвоєні на уроці знання.

VI. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ. РЕФЛЕКСІЯ

- Про що нове ви дізналися на уроці?
- Чи можливе життя на Землі без водойм?
- Чи потрібно охороняти водойми?
- Назвіть природні водойми України. Покажіть їх на карті.
- Назвіть штучні водойми України. Покажіть їх на карті.

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Підручник (с. 116–119).

1. Відповіді на запитання для повторення з рубрики «Перевір себе» (с. 127)

2. Розгадування кросворда «Водойми»

1. Штучні моря, створені на річках. (*Водосховища*)
2. Озера, що заростають рослинами, які, відмираючи, падають на дно й замулюють його. Озера поступово міліють і перетворюються на... (*болота*).
3. Місце, де на поверхню землі виходить підземна вода. (*Джерело*)
4. Водойма, яка виникла в природних западинах на поверхні землі. (*Озеро*)

5. Частини океанів, які заходять у сушу. (*Моря*)
6. Озера, створені руками людей. (*Ставки*)